

Årsredovisning 2020

ÖSTERSJÖSTIFTELSEN

STIFTELSEN FÖR FORSKNING INOM OMRÅDEN MED
ANKNYTNING TILL ÖSTERSJÖREGIONEN OCH ÖSTEUROPA

Innehåll

Förord	4
Förvaltningsberättelse	5
Stiftelsens forskningsstöd 2020	7
Den ekonomiska förvaltningen 2020	18
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Noter	27

Omslag: Riga i kvällsljus. Foto: Gillu / Unsplash

Förord

I alla delar av Östersjöstiftelsens verksamhet är stiftelsens mål vägledande, det vill säga att *Östersjöstiftelsens stöd till forskning, forskarutbildning och infrastruktur ska skapa högsta möjliga kvalitet i forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa vid Södertörns högskola.*

Östersjöstiftelsens inriktning på sitt forskningsstöd har under året tydliggjorts genom att stiftelsen fastställt en särskild programförklaring för den kommande tioårsperioden. Programförklaringen är resultatet av ett strategiarbete som stiftelsen bedriver sedan en tid tillbaka. Detta arbete har också resulterat i två nya stödformer år 2021, storprojekt och forskarnätverk, möjliga för forskare att söka direkt hos Östersjöstiftelsen.

Stiftelsen har under året fattat beslut om ansökningar dels från enskilda forskare och grupper av forskare, dels från rektor vid Södertörns högskola. Stiftelsen fattar numera beslut i alla ärenden som rör de forskningsprojekt som finansieras liksom om godkännande av de slutredovisningar som forskarna lämnar efter avslutat projekt, något som tidigare handhades av Södertörns högskola.

Stiftelsens kapitalförvaltning är en förutsättning för att kunna uppnå stiftelsens mål. Under året har arbetet med hållbara investeringar fördjupats ytterligare bland annat genom att stiftelsen antagit en klimatstrategi för aktieförvaltningen.

Liksom för samhället i övrigt har pandemin präglat arbetet under året. Den har ställt krav på verksamhetens utförande, men också lett till utveckling av olika arbetsprocesser.

Vi vill tacka såväl medarbetare som ledamöter i styrelse och delegationer för deras arbetsinsatser under år 2020.

Lars Haikola
Styrelseordförande

Britta Lövgren
Forskningsdirektör

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa (Östersjöstiftelsen) inrättades av den svenska regeringen den 23 juni 1994. Stiftelsen har sitt säte i Huddinge kommun. Stiftelsen tillkom genom en avsättning av ett kapital på knappt 1,3 miljarder kronor av de så kallade löntagarfondspengarna. Östersjöstiftelsens ändamål är att stödja forskning, forskarutbildning och akademisk infrastruktur med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa vid Södertörns högskola. Enligt stadgarna för Östersjöstiftelsen får stiftelsens kapital inte förbrukas, endast kapitalavkastningen får användas till stiftelsens ändamål.

Främjande av stiftelsens ändamål

Östersjöstiftelsen beslutade vid sitt sammanträde 2019-09-30 att bevilja Södertörns högskola 106 100 tkr för 2020. Bidraget avser stöd till forskning och forskarutbildning inom Östersjö- och Östeuropaområdet samt akademisk infrastruktur i enlighet med stiftelsens stadgar. För pågående forskningsprojekt beviljades 50 025 tkr och för nya projekt 46 812 tkr (avser forskningsprojektens hela period, inklusive medel till senare avböjda anslag).

Vid sammanträde 2020-10-06 fattade styrelsen beslut att bevilja Södertörns högskola 98 121 tkr för verksamhet år 2021. Bidraget avser stöd till forskning och forskarutbildning inom Östersjö- och Östeuropaområdet samt akademisk infrastruktur i enlighet med stiftelsens stadgar. För pågående projekt beviljades 19 390 tkr och för nya forskningsprojekt 48 504 tkr (avser forskningsprojektens hela period inklusive medel till senare avböjda anslag).

Styrelsen

Styrelsen är Östersjöstiftelsens högsta beslutande organ och utses av regeringen (två ledamöter) och av styrelsen själv (sju ledamöter). Förslag till ledamöter (sex stycken) lämnas av Kungl. Vetenskapsakademien, universitet och högskolor samt myndighetscheferna för Vetenskapsrådet, Forte (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd), Formas (Forskningsrådet för hållbar utveckling) och Vinnova (Verket för innovationssystem). En ledamot föreslås av styrelsen själv. Under 2019 utsågs en ny styrelse vars mandatperiod är 1 juli 2019 till 30 juni 2022.

Under verksamhetsåret har följande personer varit ledamöter i styrelsen:

Lars Haikola, tidigare universitetskansler, ordförande
Ann-Marie Ekengren, professor, Göteborgs universitet, vice ordförande

Åke Gustafson, tidigare vd, Försäkringsbranschens pensionskassa

Jenny Larsson, professor, Stockholms universitet
Katarina Leppänen, professor, Göteborgs universitet
Anders Ljunggren, ambassadör

Ilkka Henrik Mäkinen, professor Uppsala universitet
Stefan Nyström, avdelningschef, Naturvårdsverket
Helena Sandberg, professor, Högskolan i Halmstad och Lunds universitet

Styrelsen har under 2020 haft åtta sammanträden.

På uppdrag av Östersjöstiftelsens styrelse arbetar en placeringsdelegation sedan år 2000 och en forskningsdelegation sedan år 2002.

Placeringsdelegationen

Placeringsdelegationen har till uppgift att på styrelsens uppdrag svara för stiftelsens kapitalförvaltning enligt de beslut om ansvar och befogenheter som fastställs i den av styrelsen beslutade placeringspolicyn med dess bilagor. Policyn revideras årligen och fastställdes senast 2020-06-10.

Under verksamhetsåret har följande personer varit ledamöter i placeringsdelegationen:

Lars Haikola, tidigare universitetskansler, ordförande
Gillis Cullin, senior advisor
Åke Gustafson, tidigare vd, Försäkringsbranschens pensionskassa

Placeringsdelegationen har under 2020 haft tretton sammanträden.

Forskningsdelegationen

Stiftelsens forskningsdelegation har till uppgift att bereda ansökningar i stiftelsens utlysning av anslag till projekt och postdokprojekt. Forskningsdelegationen ska föreslå sakkunniga för granskning av ansökningar, läsa vetenskapliga slutredovisningar från forskningsprojekt, vara rådgivande vid stiftelsens vetenskapliga utvärderingar, hålla strategimöten och bidra till att utveckla stiftelsens forskningsstöd.

Under verksamhetsåret har följande personer varit ledamöter i forskningsdelegationen:

Ann-Marie Ekengren, professor, Göteborgs universitet, ordförande
Helena Sandberg, professor, Högskolan i Halmstad och Lunds universitet, vice ordförande
Christofer Edling, professor, Lunds universitet
Jenny Larsson, professor, Stockholms universitet
Sverker Molander, professor, Chalmers tekniska högskola
Søren Overgaard, docent, Köpenhamns universitet
Maria Sjöberg, professor, Göteborgs universitet
Krzysztof Stala, docent, Köpenhamns universitet

Forskningsdelegationen har under 2020 haft tre sammanträden.

Stiftelsens forskningsstöd

Snabbfakta om stiftelsens finansiering 2020

- 84 forskningsprojekt pågick under året
- 269 forskare finansierades i pågående projekt och postdokprojekt
- 83 doktorander finansierades helt eller delvis, de flesta inom forskarskolan BEEGS, The Baltic and East European Graduate School
- 220 anställda vid Södertörns högskola finansierades helt eller delvis (doktorander ej inräknade)
- 20 professorer finansierades inom ett särskilt professorsprogram
- Av 63 ansökningar, varav 9 postdokansökningar, beviljades 13 ansökningar medel varav 6 postdokansökningar
- 48 externa sakkunniga deltog i beredningsarbetet
- Drygt 170 miljoner kronor har utbetalats i anslag för verksamhet under år 2020

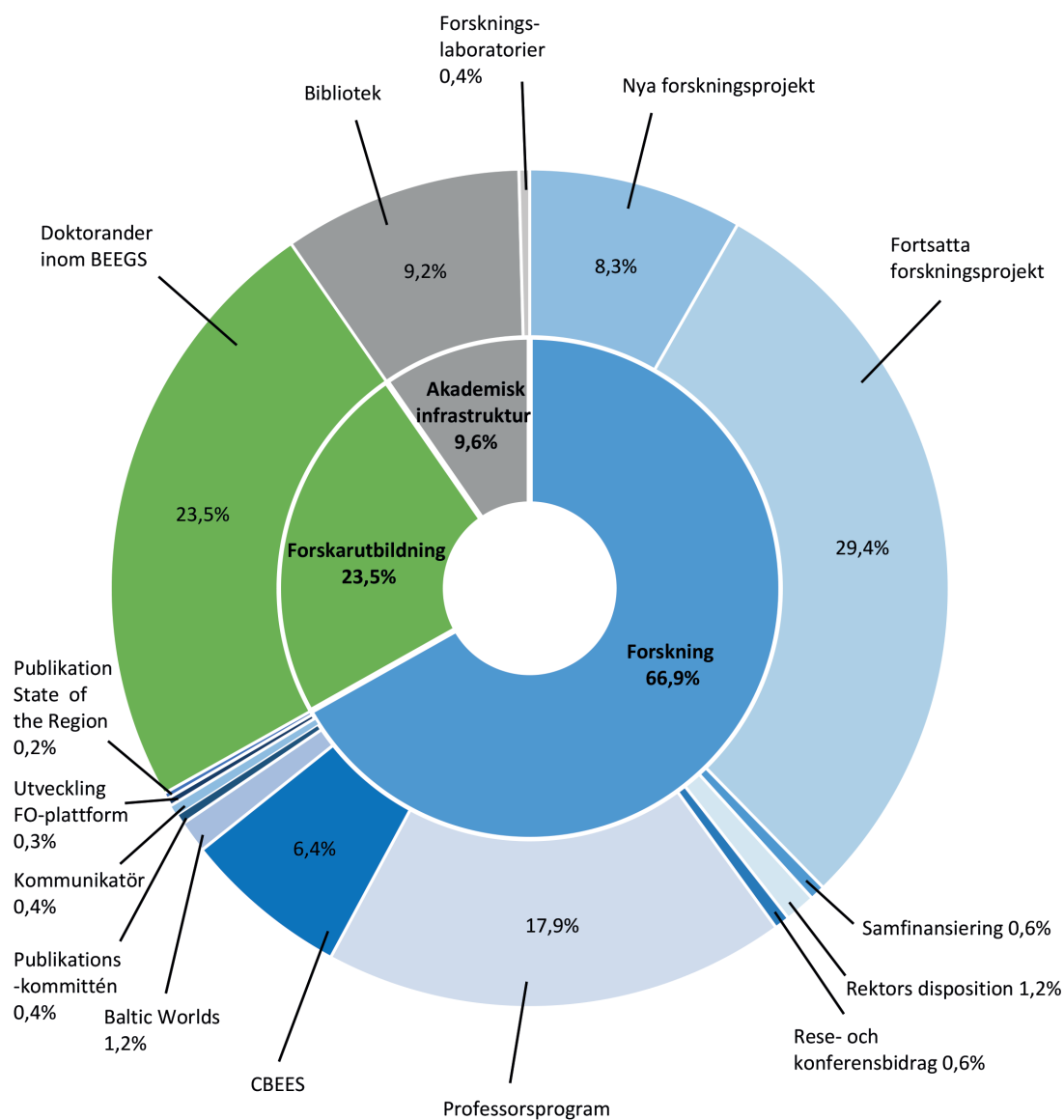

Diagram 1. Fördelning av utbetalade medel år 2020.

Östersjöstiftelsens mål och inriktning

Under år 2020 har stiftelsen arbetat fram en särskild programförklaring för att förtydliga stiftelsens mål och inriktningen på stiftelsens stöd. Programförklaringen ska gälla en tioårsperiod. Den ska kontinuerligt följas upp av styrelsen och utvärderas efter tre år.

Målet för Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa, Östersjöstiftelsen, grundas i stiftelsens stadgar och är att: *Östersjöstiftelsens stöd till forskning, forskarutbildning och infrastruktur ska skapa högsta möjliga kvalitet i forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa vid Södertörns högskola.*

Stiftelsen har som forskningsfinansiär en särskild profil genom sin stadga där dels ett geografiskt område är utpekad, dels ändamålet anges till att stödja utvecklingen av Södertörns högskola.

Stiftelsens stöd ska ha anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa. Med Östersjöregionen avses Östersjön samt de områden som gränsar till detta hav. Med Östeuropa avses det postkommunistiska Central-, Syd- och Östeuropa. Östersjöstiftelsen finansierar inte forskning som uteslutande berör Sverige eller svenska förhållanden. Stöd kan dock ges för forskning som berör Sverige, eller länder helt utanför Östersjöregionen och Östeuropa, vid komparativa studier när det är vetenskapligt motiverat.

Östersjöstiftelsen stödjer forskning, forskarutbildning och akademisk infrastruktur samt verksamhet som utvecklar dessa områden vid Södertörns högskola. Stödet kan omfatta alla discipliner.

Stiftelsens forskningsstöd kan delas upp i två delar. Dels stöd som kan beviljas efter ansökan till stiftelsen från enskilda forskare eller grupper av forskare, dels stöd som kan beviljas till Södertörns högskola efter ansökan av rektor. Enligt stiftelsens programförklaring är en målsättning att stödet som ges till forskning och forskarutbildning efter ansökan av forskare eller forskargrupper direkt till Östersjöstiftelsen ska utgöra merparten av Östersjöstiftelsens medelstilldelning.

Av programförklaringen framgår att stiftelsen kan stödja såväl egna som utifrån kommande initiativ, men en förutsättning är att stödet utvecklar verksamheten vid Södertörns högskola.

Programförklaringen inkluderar också fyra prioriteringar för att tydliggöra avsikterna med stiftelsens stöd. Dessa är: Internationalisering, Den vetenskapliga karriären – alla steg, Forskningens infrastruktur samt Synlighet och samverkan. De är inte varandra uteslutande utan stiftelsens stödformer omfattar oftast flera av dem.

Programförklaringen är ett resultat av stiftelsens strategiarbete vilket också omfattar ett med Södertörns högskola gemensamt arbete. Strategiarbetet syftar till att inom ramen för stiftelsens stöd till Södertörns högskola utveckla stödformer som ger de bästa förutsättningarna för att nå målet: högsta möjliga kvalitet i forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa vid Södertörns högskola.

Stiftelsens stöd till forskningsprojekt – en överblick åren 2016–2020

Stiftelsens kansli har under året utarbetat och utvecklat statistik om stiftelsens finansiering av forskningsprojekt. I det följande ges en överblick över stiftelsens forskningsstöd under de senaste fem åren. Årtalen som anges avser det år som forskningsprojekten beviljades.

Ansökningar, könsfördelning, institutionell tillhörighet och beviljade belopp

Totalt har under perioden 2016–2020 354 ansökningar om projektmedel skickats in till Östersjöstiftelsen. Under åren 2016–2018 ökade antalet, men under de två senaste åren har ansökningarna minskat i antal. Den genomsnittliga beviljandegraden för samtliga år har varit 20 procent.

En bidragande orsak till att antalet ansökningar har minskat är förmodligen att stiftelsen har skärpt anvisningarna när det gäller vilka som kan söka projektmedel. I 2019 års ansökningsomgång infördes regeln att en projektledare för ett pågående projekt finansierat av Östersjöstiftelsen inte kan söka ett nytt projekt som projektledare förrän det pågående projektet är slutredovisat. Och i 2020 års ansökningsomgång infördes regeln att det är möjligt att medverka endast i en enda ansökan om projekt- eller postdokprojekt, oavsett om forskaren söker som projektledare eller projektdeltagare.

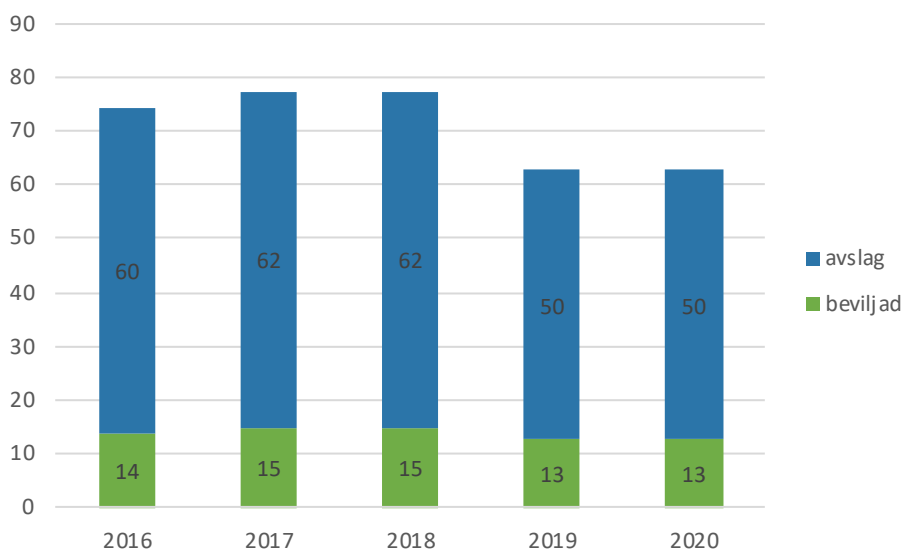

Diagram 2. Antal inskickade ansökningar och beslut om avslag eller beviljande 2016–2020.

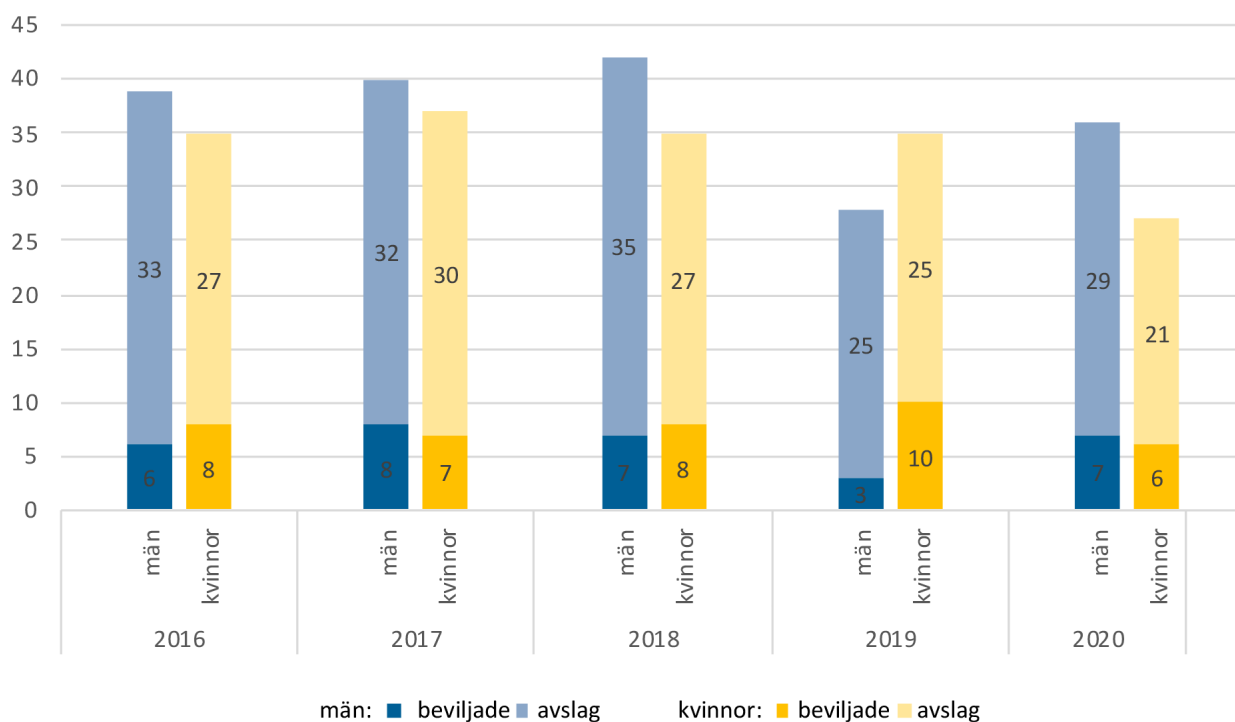

Diagram 3. Antal beviljade och avslagna ansökningar med könsfördelning 2016–2020.

Könsfördelningen bland projektledarna för såväl totalt antal inskickade som totalt antal beviljade ansökningar har varit jämn under de senaste fem åren.

Vid Södertörns högskola finns fem institutioner: Institutionen för kultur och lärande, Institutionen för historia och samtidsstudier, Institutionen för samhällsvetenskaper, Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik samt Institutionen för polisiärt arbete. Forskare som sökt och också beviljats flest ansökningar under perioden 2016–2020 hör till den förstnämnda institutionen, Institutionen för kultur och lärande. Forskare från Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik har sökt och beviljats lägst antal ansökningar. Östersjöstiftelsen har inte mottagit några ansökningar från Institutionen för polisiärt arbete.

Fram till och med år 2017 erbjöd stiftelsen endast en stödform, två- eller treåriga projekt. År 2018 infördes möjligheten att söka postdokprojekt. Beviljandegraden för projekt låg på cirka 19 procent under åren 2016–2018, men när postdokprojekt som stödform introducerades sjönk beviljandegraden för projekt till 13 procent år 2020, medan beviljandegraden för postdokprojekt stigit under de tre år stödformen funnits. År 2018 var den 19 procent, år 2019 46 procent och år 2020 var den hela 67 procent.

De totala beviljade medlen till nya forskningsprojekt har sjunkit de senaste tre åren. Från en nivå på omkring 80 mkr per år till under 50 mkr per år för åren 2019 och 2020. Det genomsnittliga beviljade beloppet per projekt har också sjunkit. En anledning kan vara att stiftelsen från och med 2018 inte längre tillåter doktorander i två- och treåriga projekt. En annan anledning är att ansökningar om postdokprojekt, för vilka det inte är möjligt att söka mer omfattande medel, har varit framgångsrika sedan stödformen infördes.

Forskarnas akademiska hemvist

Stiftelsen välkomnar forskare från lärosäten såväl inom som utanför Sverige. Om ett projekt beviljas medel ska Södertörns högskola vara anslagsförvaltare för projektet. Det vill säga projektledaren ska förlägga sitt projekt till högskolan och vara anställd där under projekttiden. Övriga projektdeltagare ska normalt tillbringa viss tid där.

I den statistik som stiftelsens kansli har tagit fram för projektledarens hemvist baseras forskarens hemvist/land på tillhörighet till ett lärosäte inte till nationalitet. I statistiken har en gruppering gjorts enligt fyra

geografiska områden: Sverige (Södertörns högskola separat och övriga svenska lärosäten), Östersjö- och Östeuropaområdet (exklusive Sverige), övriga Europa och övriga världen.

Som förväntat dominerar forskare från Södertörns högskola både bland de sökande projektledarna och bland de projektledare som har beviljats projektmedel. Under de senaste tre åren ökade antalet sökande projektledare från andra svenska lärosäten (men fortfarande utgör de en liten andel bland alla sökande). En liten ökning visas också i antal beviljade projekt med projektledare från andra lärosäten i Sverige än Södertörns högskola. År 2020 kom 54 sökande pro-

jektledare från Södertörns högskola, 6 från andra svenska lärosäten, 3 från Östersjö- och Östeuropaområdet och 1 från övriga världen. Samma år beviljades åtta projektledare från Södertörns högskola anslag, fyra från övriga svenska lärosäten samt en från övriga världen.

Statistik som avser projektdeltagares hemvist visar att antal medsökande från Södertörns högskola fortfarande dominerar men har minskat sedan 2018. I 2020 års ansökningsomgång ökade antalet medsökande från Östersjö- och Östeuropaområdet. Då kom nästan lika många medsökande från detta område som från Södertörns högskola.

Östersjöstiftelsens anslag till forskningsprojekt

Forskningsprojekt år 2020

Anslag till forskningsprojekt

Tabellen nedan visar beviljade medel för dels nya forskningsprojekt, dels anslag till samt rekvisition av anslag till pågående projekt för åren 2020 och 2021. (Från och med år 2019 beviljar stiftelsen medel till projektens hela löptid. Tidigare beviljade stiftelsen medel endast till projektens första år och därefter ansökte Södertörns högskola om fortsättningsanslag för projektens återstående tid. Detta innebär att det för närvarande för de pågående projekten finns två beslutsformer: dels efter årlig ansökan från Södertörns

högskola om fortsättningsanslag till tidigare beviljade projekt, dels efter årlig rekvisition från Södertörns högskola av det belopp som tidigare har beviljats för projektens hela löptid. De dubbla besluten kommer att upphöra i takt med att projekt som omfattats av beslut om beviljande av endast projektets första år fasas ut.)

Tabellen visar också avböjda anslag, det vill säga sådana där forskare har beviljats anslag till forskningsprojekt men senare tackat nej. För anslag som beviljades med start år 2020 och år 2021 tackade två projektledare nej till anslag respektive år.

Forskningsprojekt	Beviljats för år 2020, tkr	Beviljats för år 2021, tkr
Beviljade medel till nya projekt	46 812*	48 504*
Avböjda anslag	-9 678*	-4 358*
Beviljade medel till pågående projekt	50 025	19 390
Godkänd rekvisition av medel till pågående projekt	0	14 064**
SUMMA	87 159	77 600

* Avser projektens hela löptid.

** Gäller projekt med startår 2020 som beviljats medel till hela projektperioden.

Tabell 1. Östersjöstiftelsens beviljade medel till forskningsprojekt med startår 2020 och 2021, avböjda anslag samt beviljade medel och godkänd rekvisition av medel till pågående projekt, i tkr. I posterna ingår indirekta kostnader.

År 2020 var första året med ett tvåstegsförfarande i ansökningsprocessen för forskningsprojekt. Under året tog stiftelsen emot 63 ansökningar, varav 9 postdok-ansökningar. Könsfördelningen bland projektledarna i inskickade ansökningar var 57 procent män och 43 procent kvinnor. En majoritet av projekten, 68 procent, involverade forskare även från andra lärosäten än Södertörns högskola. För de 24 ansökningar som gick vidare till steg två var 17 ansökningar om projekt och 7 ansökningar om postdokprojekt. Könsfördelningen bland projektledarna för dessa projekt var 62,5 procent män och 37,5 procent kvinnor. 71 procent av ansökningarna i andra steget involverade forskare även från andra lärosäten än Södertörns högskola. Det fanns ingen ansökan från forskare vid Institutionen för polisiärt arbete. Forskare från Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik hade skickat in lägst antal ansökningar. Från övriga institutioner hade forskarna skickat in ungefär lika många ansökningar.

Östersjöstiftelsens forskningsdelegation ansvarar för bedömning av ansökningar om postdokprojekt och projekt. Delegationen är en bred panel bestående av åtta forskare med akademisk hemvist främst i Sverige men också i Danmark. Könsfördelningen i panelen är jämn, med fyra kvinnor och fyra män.

Delegationen granskar ansökningarna och föreslår externa sakkunniga för ytterligare bedömning. Huvudregeln är att minst två sakkunniga granskar varje ansökan.

Stiftelsen strävar efter att öka det internationella inslaget bland de sakkunniga som granskar ansökningarna. Bland årets sakkunniga hade 85 procent sin akademiska hemvist i andra länder än Sverige. Året innan var motsvarande siffror 75 procent och året innan det kom hälften av de sakkunniga från andra länder än Sverige.

Stiftelsen strävar också efter en jämn könsfördelning bland de sakkunniga. Detta har dock varit svårare att åstadkomma än att öka andelen internationella sakkunniga. Av de sakkunniga som skickade in utlåtanden i 2020 års ansökningsomgång var cirka 65 procent män och cirka 35 procent kvinnor. Män tackade ja till uppdraget som sakkunnig i betydligt högre grad än kvinnor. 73 procent av de tillfrågade männen tackade ja, medan endast 40 procent av de tillfrågade kvinnorna tackade ja. År 2019 var samma andel, cirka 65 procent män och cirka 35 procent kvinnor, sakkunniga. År 2018 var siffrorna cirka 60 procent män och cirka 40 procent kvinnor.

Forskningsdelegationen genomför, med ansökningar och utlåtanden som underlag, en prioritering bland ansökningarna. Kriterierna för bedömning är:

- vetenskaplig kvalitet,
- forskningens relevans för Östersjö- och Östeuropaområdet samt,
- forskningens bidrag till en mångvetenskaplig kunskapsbildning. (Detta kriterium har tagits bort i ansökningsomgången 2021 för projekt med start 2022.)

Vid likvärdig vetenskaplig kvalitet tas hänsyn till könsfördelning och fördelning på vetenskapsområden.

Östersjöstiftelsens styrelse följde forskningsdelegationens rekommendationer och beslutade att bevilja medel till sju projekt och sex postdokprojekt med startår 2021. För de sju beviljade projekten var fyra av projektledarna kvinnor och tre män. För postdokprojekten var två projektledare kvinnor och fyra män. Två projektledare, en för ett projekt och en för ett postdokprojekt, avsåg sig senare sina anslag. Det innebär att för de forskningsprojekt som finansieras av stiftelsen med början år 2021 är sex vid Institutionen för kultur och lärande, fyra vid Institutionen för samhällsvetenskaper och en vid Institutionen för naturvetenskap, miljö och teknik.

Pågående projekt

Östersjöstiftelsen ansvarar sedan hösten 2020 för samtliga beslut om pågående projekt, tidigare handhades många beslut av Södertörns högskola. Rutiner har tagits fram liksom regler för när dispositionstid för projekt kan förlängas.

Under året pågick 84 forskningsprojekt finansierade av Östersjöstiftelsen.

Slutredovisning av projekt

Från och med slutet av januari år 2020 har Östersjöstiftelsen hand om hanteringen av slutredovisning av projekt. Projektledare ska slutredovisa sina projekt, ekonomiskt och vetenskapligt, till stiftelsen via stiftelsens ansökningssystem. Särskilda rutiner och mallar för slutredovisning har utarbetats. Efter godkännande av slutredovisningen läggs den vetenskapliga slutredovisningen, skriven på engelska, ut på Östersjöstiftelsens

webbplats. Oförbrukade medel över 1 000 kronor återlämnas till stiftelsen. Under året har 380 tkr i oförbrukade medel för forskningsprojekt återbetalats till stiftelsen. Tio projekt har slutredovisat under året.

Öppen tillgång till forskningsresultat

Sedan år 2010, med tillämpning från och med 2011, har Östersjöstiftelsen en särskild policy för öppen tillgång till forskningsresultat. Policyn innebär att forskare med anslag från stiftelsen ska publicera sina forskningsresultat öppet tillgängligt på internet. Det gäller sakkunnigbedömda texter i tidskrifter och i konferenspublikationer. När det gäller monografier och bokkapitel vill Östersjöstiftelsen uppmuntra forskarna att publicera även dessa öppet tillgängligt. När projekt slutredovisas ska projektledaren särskilt markera vilka publikationer som är publicerade öppet tillgängligt och inkludera länkar till publikationerna.

Från och med ansökningsomgången år 2021 (för projekt med startår 2022) har stiftelsen infört krav på datahanteringsplan för de projekt som beviljas medel.

Särskilda åtgärder med anledning av covid-19

När det gäller den forskningsstödande verksamheten har pandemin främst påverkat genom att forskare har haft svårt att genomföra olika typer av insamlingar av material såsom fältarbeten och intervjuer samt att medverka på konferenser. Flera projektledare har ansökt om och beviljats förlängd dispositionstid för sina projekt med anledning av covid-19. Östersjöstiftelsen har, vartefter pandemin fortskridit, uppmanat forskare att ersätta fysiska möten med digitala för att undvika att projekten försenas allt för mycket.

Södertörns högskola har ansökt om en buffert för extra kostnader för doktorander med anledning av covid-19. Östersjöstiftelsen avlog ansökan, men har meddelat att stiftelsen är positivt inställd till att högskolan i sina årliga ansökningar återkommer till frågan och då i takt med att extra kostnader har uppstått och identifierats.

Nyheter inför utlysning av forskningsanslag år 2021

Den programförklaring för inriktningen av stiftelsens forskningsstöd som stiftelsen beslutade under år 2020 är en del av ett mer omfattande strategiarbete som stiftelsen bedriver sedan en tid tillbaka. En annan del är utveckling av ytterligare stödformer riktade till forskare och som söks direkt hos stiftelsen. Sedan tidigare kan forskare söka medel för postdokprojekt samt två- eller treåriga forskningsprojekt. Från och med år 2021 kan forskare även söka medel för forskarnätverk och storprojekt.

Forskarnätverk är stöd till att antingen skapa eller upprätthålla redan etablerade nätverk mellan forskare. Nätverken ska syfta till att bidra till kommande forskning genom vetenskapliga möten och kontakter där forskare kan definiera, avgränsa och formulera forskningsidéer som i förlängningen kan leda fram till ansökningar om forskningsmedel. Medel till forskarnätverk söks av grupper av forskare där en övervägande del av deltagarna ska komma från forskningsmiljöer utanför Sverige och kan även inkludera doktorander. Samarbete med forskare vid Södertörns högskola är en förutsättning och ett beviljat forskarnätverk ska gynna forskning och/eller forskarutbildning vid Södertörns högskola. Omfattningen i medel är maximalt 150 000 kronor per nätverk för maximalt ett år. Beslut om beviljande av ansökningar om forskarnätverk tas år 2021 med start för forskarnätverken samma år.

Med storprojekt avses stöd till en forskargrupp bestående av minst fyra forskare, med en gemensam och väl sammanhållen forskningsuppgift. Forskningsuppgiften måste vara mer omfattande och utmanande än att en enskild forskare kan lösa uppgiften. En förutsättning för att erhålla medel för storprojekt är att en kvalificerad forskningsmiljö eller ett kvalificerat forskarnätverk finns på plats som är väl förankrat i det internationella forskarsamhället. Storprojekt syftar till samarbeten över ämnes-, lärosätes- och nationsgränser och ska ge forskare möjlighet att skapa en forskargrupp verksam på lång sikt. Storprojekt karaktäriseras av ett starkt internationellt inslag i forskargruppen. Inom ramen för stödformen kan medel också sökas för postdoktorer och doktorander. Projektperioden är fyra till fem år och anslagsbeloppet är maximalt 5 miljoner kronor per år, alltså totalt 25 miljoner kronor per storprojekt. Beslut om beviljande av ansökningar om storprojekt tas år 2021 med startår för storprojekten år 2022.

De stödformer som riktar sig till enskilda forskare eller grupper av forskare är möjliga att söka för forskare från lärosäten såväl inom som utanför Sverige. Södertörns högskola ska vara anslagsförvaltare för

beviljade medel. Undantaget är forskarnätverk där ett svenskt lärosäte ska vara anslagsförvaltare för medel till ett beviljat forskarnätverk, men stödet förutsätter samarbete med forskare vid Södertörns högskola.

Östersjöstiftelsens medelstildelning till Södertörns högskola för verksamhet år 2020 och 2021

Ansökningar om forskningsprojekt vilka ställs direkt till stiftelsen är den ena delen av stiftelsens forskningsstöd. Den andra utgörs av anslag till verksamheter vid Södertörns högskola där högskolans rektor ansöker om medel. Östersjöstiftelsen beviljar numera anslag till forskningsprojektens hela löptid. Anslaget till Södertörns högskola däremot beviljas årsvis. De senare verksamheterna framgår av tabellen nedan och

kommenteras i det följande. I ansökan för år 2021 ansökte högskolan dels om nya medel, dels om att få behålla oförbrukade medel från år 2019 och prognosticerade oförbrukade medel vid 2020 års utgång. Under år 2020 har 4 235 tkr återbetalats till stiftelsen från anslaget till det professorsprogram vid Södertörns högskola som stiftelsen stödjer.

Verksamhet	Beviljats för 2020, tkr	Beviljats för 2021, tkr	
		Beviljade nya medel, tkr	Beviljat användande av oförbrukade medel, tkr
Professorsprogram	30 400	22 946	5 459*
Centre for Baltic and East European Studies, CBEES	10 900	13 965	5 876
Rektors disposition	2 000	0	3 216
Samfinansiering	1 000	0	4 744
Resor, konferenser	1 000	0	4 410
Publikationskommittén	700	700	509
Baltic Worlds	2 100	2 208	114
Forskarutbildning, Baltic and East European Graduate School, BEEGS	40 000	40 000	11 596
Akademisk infrastruktur, bibliotek	15 700	16 770	0
Kommunikatör	700	832	0
Forskningslaboratorier	700	700	0
Utveckling FO-plattform, Challenges to Democracy in Central and Eastern Europe	500	Ingår i anslag till CBEES	0
Publikation State of the Region	400	Ingår i anslag till CBEES	0
SUMMA	106 100	98 121	35 924

* Av dessa har 4 235 tkr återlämnats till stiftelsen.

Tabell 2. Östersjöstiftelsens beviljade medel till Södertörns högskola för åren 2020 och 2021, i tkr. I posterna ingår indirekta kostnader.

Professorsprogram

Sedan år 2008 stödjer Östersjöstiftelsen ett professorsprogram vid Södertörns högskola. Under år 2020 finansierade stiftelsen, helt eller delvis 20 professorer, 4 kvinnor och 16 män, inom 18 ämnen.

Centre for Baltic and East European Studies, CBEES

CBEES, ett mångvetenskapligt centrum, har som mål att uppnå ett nationellt och internationellt genomslag för Östersjö- och Östeuropaforskningen vid Södertörns högskola och ett erkännande av högskolan som ett kunskapsnav för denna forskning. En omfattande del av centrets verksamhet är att samverka på olika sätt med en rad nationella och internationella aktörer. Genom nyhetsbrev och publikationer kommunicerar centret sina aktiviteter och sprider forskningsresultat. En ny publikation har producerats under året: State of the Region Report med temat minne och politik.

Centret tar emot interna och externa gästforskare. Forskningsledare vid centret liksom postdoktorer rekryteras internationellt. Under delar av året har CBEES varit hemvist för en forskare inom programmet Scholars at Risk.

Centret ordnar också seminarier, konferenser och workshops. Under år 2020 har, trots pandemin, 5 konferenser och workshops, samt 14 CBEES Advanced Seminars ordnats. Den årliga konferensen, den här gången med temat With and After Empire: Enduring Past Across the Local and the Global, ställdes in på grund av covid-19, men planeras istället till slutet av år 2021 och då med samma tema.

Rektors disposition och Samfinansiering

Några exempel på användning av medlen i dessa poster har varit stöd till EU-projekt med Östersjö- och Östeuropakoppling, och medel för att öka förutsättningarna för Östersjö- och Östeuropainriktade forskningssamarbeten för de olika medieämnena vid Södertörns högskola.

Bidrag till resor och konferenser

Covid-19 har avsevärt påverkat förbrukningen av medel till resor och konferenser. Ett fåtal resor har genomförts och ett antal beviljade bidrag har inte kunnat nyttjas under året.

Publicering, tidskriften Baltic Worlds

Östersjöstiftelsen ger ett anslag till Södertörns högskolas publikationskommitté vilket finansierar språkgranskning och tryckbidrag. Publikationskommittén ansvarar också för utgivning i serierna Södertörn Academic Studies samt Working Papers. Båda serierna publicerar öppet tillgängligt, den förstnämnda är refereegranskad.

Tidskriften Baltic Worlds är en kvartalstidskrift med peer review-förfarande och publiceras också öppet tillgängligt. Tidskriften är mångvetenskaplig med till övervägande delen forskare och lärosäten som prenumeranter, en femtedel av prenumeranterna återfinns utanför akademien. Under år 2020 har Baltic Worlds organiserat en digital serie som kommenterade pandemin och den aktuella politiska situationen i Belarus. Tidskriftens webbplats används också för publicering av artiklar.

Stöd till forskarutbildning

Av Södertörns högskolas cirka 100 doktorander har 83 inriktning mot Östersjö- och Östeuroparegionen. Några återfinns i projekt finansierade av Östersjöstiftelsen, men merparten, 66 stycken, ingår i forskarskolan Baltic and East European Graduate School (BEEGS). BEEGS firade under året både tjugoförårsjubileum och den hundra doktorsavhandlingen inom forskarskolan. Tätt samarbete finns med CBEES och doktoranderna inom forskarskolan spenderar sitt första år vid centret.

Stöd till akademisk infrastruktur

Östersjöstiftelsens stöd till akademisk infrastruktur innebär anslag till dels Södertörns högskolas bibliotek, dels forskningslaboratorier.

Medlen till biblioteket används bland annat för att möta de allt större behoven av digitalisering och hantering av öppen tillgång till såväl forskningsresultat som till forskningsdata. Publicering av forskning vid Södertörns högskola med särskild anknytning till Östersjö- och Östeuropaoområdet registreras på särskilt sätt i publikationsdatabasen DiVA för att underlätta återsökning.

Biblioteket ansvarar för det praktiska arbetet kring dels de publikationer som publikationskommittén beviljar bidrag till, dels övriga serier och doktorsavhandlingar. Biblioteket organiserar också olika evenemang.

Anslaget till forskningslaboratorierna är en del av forskningsinfrastrukturen i den miljövetenskapliga forskning som bedrivs vid Södertörns högskola.

Antal anställda vid Södertörns högskola med finansiering från Östersjöstiftelsen

Östersjöstiftelsen finansierade under år 2020, helt eller delvis, 220 personer, varav 112 kvinnor och 108 män, anställda vid Södertörns högskola. Doktorander är inte inräknade i dessa siffror.

Östersjöstiftelsen finansierade en kommunikatör vid Södertörns högskola med särskild uppgift att bevaka och kommunicera forskning med anknytning till Östersjö- och Östeuroparegionen.

Östersjöstiftelsens beviljade medel till Södertörns högskola och till forskningsprojekt åren 2020 och 2021

Tabellen nedan visar det totala beloppet som stiftelsen beviljat till forskningsprojekt och till Södertörns högskola för åren 2020 och 2021 samt slutgiltigt totalt anslag efter att forskare avböjt beviljade anslag.

	Beviljats för 2020, tkr	Beviljats för 2021, tkr
Beviljade medel till nya projekt	46 812*	48 504*
Avböjda anslag	- 9 678*	- 4 358*
Beviljade medel till pågående projekt	50 025	19 390
Beviljat anslag till verksamheter vid Södertörns högskola	106 100	98 121
TOTALT BEVILJAT ANSLAG	193 259	161 657

* Avser projektens hela löptid.

Tabell 3. Östersjöstiftelsens beviljade medel till Södertörns högskola och till forskningsprojekt åren 2020 och 2021, avböjda anslag samt slutgiltigt totalt beviljat anslag. I posterna ingår indirekta kostnader. I tabellen ingår inte medel som tidigare har beviljats: godkänt rekvisering av medel till pågående projekt (se tabell 1) och beviljat användande av oförbrukade medel till Södertörns högskolans verksamhet (se tabell 2).

Samverkan och synlighet

Östersjöstiftelsen samverkar med en rad olika aktörer. Här ges några exempel. Samarbete sker i form av olika nätverk med såväl statliga forskningsfinansiärer som forskningsstödjande stiftelser. Den Nordiska Stiftelsekonferensen som skulle ha ägt rum i november 2020 har senarelagts ett år, men arbetet i planeringsgruppen där stiftelsen ingår, har fortsatt. Stiftelsens verksamhet har presenterats vid ett studiebesök av Lettlands ambassadör och företrädare för Samarbetsfonden Sverige-Lettland.

Stiftelsens webbplats har utvecklats under året genom till exempel en särskild sökfunktion för slutredovisningar i stiftelsens projektdatabas och genom att all information på webbplatsen numera även finns i en engelsk version.

Det årliga informationsmötet för forskare inför ansökning av forskningsmedel hölls denna gång digitalt. Detta var en positiv erfarenhet då därmed fler forskare gavs möjlighet att delta.

Stiftelsens kansli

Riksarkivet har under året inspekterat arkivvården vid Östersjöstiftelsen.

Östersjöstiftelsens kansli har under pandemin i princip helt arbetat på distans. Så gott som alla arbetsprocesser är sedan tidigare digitala. Styrelsemöten och möten med delegationer har under året i de flesta fall varit digitala.

Den ekonomiska förvaltningen 2020

Om den ekonomiska förvaltningen

Organisation och ansvar

Styrelsen har det yttersta ansvaret för stiftelsens kapitalförvaltning och styr övergripande förvaltningen via en fastställd placeringspolicy. På styrelsens uppdrag hanteras kapitalförvaltningen av en placeringsdelegation. Placeringsdelegationen sammanträder månadsvis. Stiftelsen har anställda förvaltare som löpande hanterar stiftelsens kapital. Kammarkollegiet utgör stiftelsens funktion för så kallad backoffice och middleoffice.

Riktlinjer och resultat i ett längre perspektiv för Östersjöstiftelsens kapitalförvaltning

Östersjöstiftelsen har likt många stiftelser ett evigt perspektiv. Det ursprungliga kapitalet ska förvaltas så att det över tid minst bibehåller sitt reala värde. Stiftelsens styrelse har också fastställt ett årligt genomsnittligt avkastningskrav, som för närvarande uppgår till 4,5 procent med hänsyn tagen till inflation. Stiftelsens styrelse fastställer även årligen en normalportfölj som anger fördelningen mellan tillgångskategorier samt tillåtna avvikelser från dessa. Placeringsdelegationen har befogenhet att besluta om fördelningen av tillgångarna inom ramen för dessa avvikelser.

Följande principer är vägledande för kapitalförvaltningen:

Östersjöstiftelsen strävar efter riskspridning inom respektive tillgångskategori genom väldiversifierade portföljer.

Östersjöstiftelsen strävar efter en låg omsättning i portföljen och låga förvaltningskostnader eftersom detta på lång sikt ger en signifikant påverkan på förvaltningsresultatet.

Östersjöstiftelsen granskar löpande sina aktieplaceringar ur ett hållbarhetsperspektiv.

Östersjöstiftelsen arbetar självständigt med sin kapitalförvaltning och fattar själv sina placeringsbeslut.

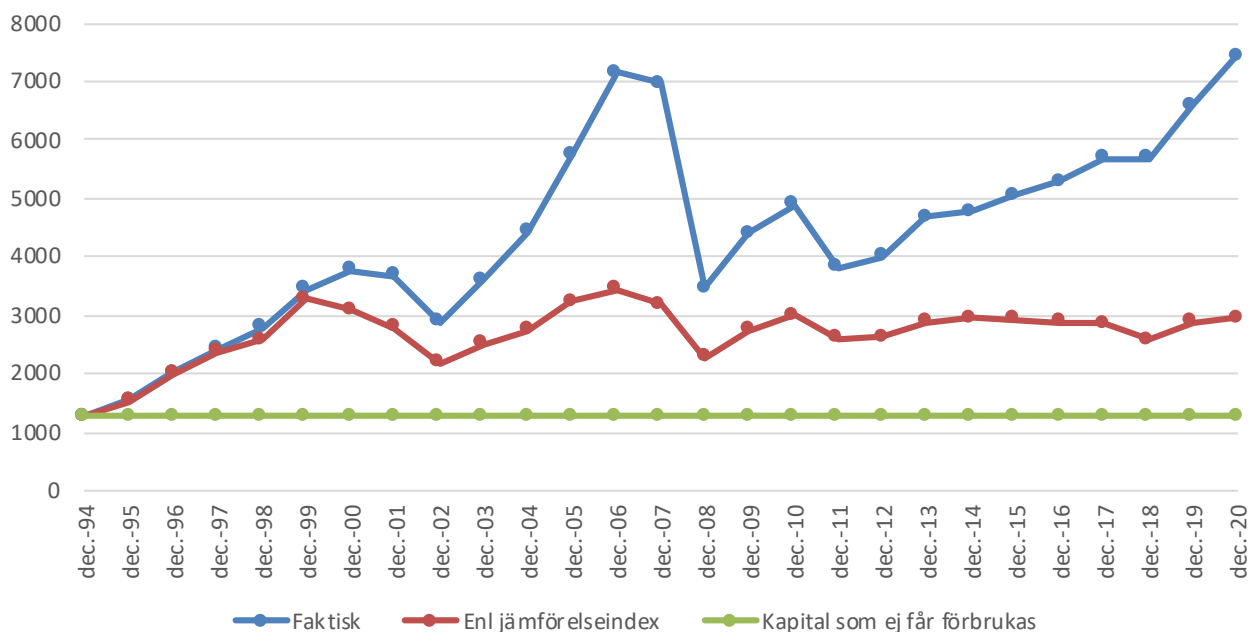
Utifrån det eviga perspektivet och stiftelsens avkastningskrav är kapitalet placerat i följande tillgångskategorier:

- Aktier och börsindex. Med aktier avses här aktier i noterade bolag med ett marknadsvärde över 5 miljarder kronor som över tid uppvisat stabil lönsamhet och som förväntas fortsätta göra detta. Med börsindex avses placeringar som ger en exponering mot ett börsindex. Det kan exempelvis vara aktieindexobligationer eller terminer, som kan öka eller minska portföljens aktieexponering.
- Värdepapper med aktieliknande avkastning och risk. Med denna kategori avses här exempelvis fastighetsrelaterade tillgångar, högavkastande obligationer, preferensaktier med en känd avkastning samt offensiva hedge- och räntefonder. Denna delportfölj ska bedömas ha en risk och förväntad avkastning som aktier och börsindex, men avkastningsprofilen får gärna avvika från aktiemarknaden.

Östersjöstiftelsen ska över tid ha en större andel av det förvaltade kapitalet i ovanstående två typer av tillgångskategorier.

- Småbolag. Portföljen förvaltas aktivt och under året har två nyinvesteringar gjorts. Per den sista december 2020 fanns det 18 aktiva bolag i denna delportfölj.
- Likviditet och defensiva placeringar. Med likviditet och defensiva räntepaceringar avses det kapital som behöver finnas tillgängligt för löpande betalningar samt räntepaceringar och hedgefonder med låg risk.

Vid stiftelsens bildande 1994 tilldelades den 1 270 mnkr i kapital. Den årliga genomsnittliga avkastningen från bildandet fram till den sista december 2020 har varit 10,4 procent (real avkastning 9,1 procent). Under perioden har 3 889 mnkr delats ut i anslag. Nedanstående diagram visar (i blått) stiftelsens faktiska utveckling av kapitalet från bildandet 1994 till den sista december 2020. Den röda kurvan anger en referensportfölj bestående av 40 procent obligationer och 60 procent aktier, medan den gröna kurvan anger det kapital som inte får förbrukas.

Kapitalförvaltningens marknadsvärderade resultat år 2020

Marknadsvärdet på stiftelsens förvaltrade förmögenhet steg under 2020 från 6 618 mnkr till 7 417 mnkr. Utbetalningar i form av anslag och kostnader uppgick under året till 189 mnkr. Stiftelsens totalavkastning under 2020 blev 15,3 procent (f.å. 20,2 procent). Stiftelsens jämförelseindex steg under året med 9,4 procent (f.å. 16,2 procent). Stiftelsens jämförelseindex utgörs av en sammanvägning av aktieindexet Stockholm Gross Index, ränteindexet OMRX Treasury Bill Index samt stiftelsens årliga avkastningskrav plus förändring av konsumentprisindex, KPI, för innevarande år. Stiftelsens avkastning i miljoner blev 988 mnkr.

Aktier

29,0 procent (f.å. 37,9 procent) av stiftelsens förvaltrade förmögenhet var vid årets slut exponerat mot större börsnoterade aktier, aktiekorgscertifikat samt i fonder som investerar i större börsnoterade aktier. Stiftelsens långsiktiga exponering mot aktiemarknaden ska vara 40 procent. Att andelen aktier varit relativt sett låg under perioden beror på att stiftelsen haft en relativt sett hög andel av tillgångskategorin Småbolag. Det största innehavet i den delportföljen, Oatly, kommer från 2021 att tillhöra Aktier. Bakgrunden till detta är att bolaget dels står inför en börsnotering dels inte längre är att betrakta som ett småbolag. Att aktieexponeringen

minskade under året berodde på att ett av stiftelsens aktiekorgscertifikat förföll i december.

Avkastningen i delportföljen blev 19,5 procent (f.å. -8,5 procent) under 2019, att jämföra med avkastningen för jämförelseindex, OMX SIG, som blev 34,6 procent under samma period. Den svaga utvecklingen i delportföljen relativt jämförelseindex beror till största delen på ett taktiskt beslut att ha en lägre riskexponering mot aktier. Den lägre riskexponeringen har stiftelsen uppnått genom att neutralisera aktiekorgscertifikaten. Eftersom den svenska börsen stigit under året har denna konservativa inriktning inverkat negativt på avkastningen.

Avkastningen i delportföljen blev -0,7 % procent (f.å. 19,5 procent) under 2020, att jämföra med avkastningen för jämförelseindex, OMX SGI, som blev 15,1 procent under samma period. Den svaga utvecklingen för aktieportföljen relativt jämförelseindex beror på flera olika faktorer. En sådan faktor beror på strategin som är att investera i så kallade värdebolag. Kännetecknande för värdebolag är bland annat att de är lågt värderade i förhållande till dess vinst. Denna typ av bolag presterade sämre under 2020. Syftet med strategin är att den ska komplettera den mer tillväxtorienterade strategin som kännetecknar småbolagsportföljen. En annan faktor som förklarar den relativt sett svaga avkastningen i delportföljen är att stiftelsen valt att

sänka riskexponeringen i delportföljen genom att sälja aktieterminer. Eftersom den svenska börsen stigit under året har denna inriktning haft en menlig inverkan på avkastningen. Den tredje faktorn som påverkat avkastningen var valutaeffekter. Stiftelsen valutasäkrar merparten av sina utländska tillgångar, men resultatet av detta redovisas i en särskild delportfölj. För tillgångskategorin aktier blev effekten negativ.

Värdepapper med aktieliknande avkastning och risk

Vid årsskiftet hade stiftelsen en exponering mot tillgångskategorin aktieliknande avkastning och risk på 38,1 procent (f.å 36,0 procent). Stiftelsens långsiktiga exponering mot denna tillgångskategori (normalportföljen) ska vara 40 procent. Delportföljen utgjordes under 2020 av fastighetsrelaterade och räntebärande tillgångar. Fastighetsportföljen innehåller bostadsrelaterade fastigheter, samhällsfastigheter, hotellfastigheter, samt några fastighetsrelaterade fonder med opportunistisk inriktning. Vad gäller de räntebärande tillgångarna i delportföljen bestod dessa vid årsskiftet framförallt av fonder med inriktning mot högavkastande obligationer eller krediter, svenska såväl som utländska.

Avkastningen för tillgångskategorin blev 10,8 procent (f.å 13,1 procent) föregående år. Jämförelseindex, stiftelsens avkastningskrav plus KPI för 2020, steg under året med 5,0 procent.

De fastighetsrelaterade tillgångarna utgjorde dessa vid årets slut 19,3 procent (föregående år 18,0 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet. Avkastningen för delportföljen blev 12,6 procent (f.å 15,1 procent) under 2020. Delportföljens onoterade fastighetstillgångar värderas till marknadsvärde.

De högavkastande räntebärande tillgångarna utgjorde vid årsskiftet 18,9 procent (f.å 18,0 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet. Avkastningen för denna tillgångskategori blev 8,8 procent (f.å 10,6 procent) under året medan jämförelseindex, stiftelsens avkastningskrav plus KPI för 2020, steg med 5,0 procent. Precis som för stiftelsens aktieportfölj har de utländska tillgångarna i denna tillgångskategori drabbats av dollarförsvagningen. Resultatet av valutasäkring tillfaller dock inte denna delportfölj.

Småbolagsportföljen

Portföljen utgjorde vid årsskiftet 23,9 procent (f.å 19,1 procent) av stiftelsens förvaltade förmögenhet. Den långsiktiga exponeringen mot småbolag ska vara maximalt 20 % i portföljen, men den positiva utvecklingen i portföljen bidrog till att den verkliga exponeringen översteg denna nivå vid slutet av året. Från och med 2021 kommer Oatly att flyttas till aktieportföljen och därmed sjunker även exponeringen för delportföljen.

Avkastningen i delportföljen blev 51,0 procent (f.å 68,2 procent) under året. Det var 18 aktiva bolag i portföljen per den sista december 2020. Det var framförallt tre bolag i portföljen som bidrog till den goda avkastningen; X-spray Pharma, Oatly och Cell Impact.

Defensiva räntebärande placeringar

Vid årsskiftet hade stiftelsen en exponering mot tillgångskategorin defensiva räntebärande placeringar på 8,9 procent (f.å 8,8 procent). Ambitionen är att långsiktigt, i enlighet med förvaltningsfilosofin, ha en lägre andel kapital placerat i denna tillgångskategori. Stiftelsen har under året minskat andelen defensiva räntebärande placeringar.

Avkastningen för tillgångsslaget blev 1,9 procent (f.å 1,3 procent) under 2020 medan jämförelseindex, OMRX Treasury Bill, sjönk med 0,2 procent under samma period.

Valutasäkring

I enlighet med stiftelsens placeringspolicy får stiftelsens valutaexponering netto inte överstiga 500 mnkr. Vid årsskiftet hade stiftelsen en valutaexponering mot utländska valutor på netto 395 mnkr. Av stiftelsens totala avkastning på 15,3 % utgör resultatet av stiftelsens valutasäkring 1,2 procentenheter.

Fem år i sammandrag med Östersjöstiftelsen

År	Avkastning, procent	Avkastning miljoner kronor	Förmögenhet miljoner kronor	Beslutade anslag miljoner kronor
2016	8,4	415	5 107	176
2017	11,2	595	5 507	181
2018	3,4	194	5 426	181
2019	20,2	1 139	6 446	178
2020	15,3	988	7 232	193

Anm. Avkastningen har beräknats utifrån marknadsvärdet på stiftelsens förvaltrade tillgångar och förmögenheten avser stiftelsens eget kapital beräknat utifrån marknadsvärdet.

Östersjöstiftelsens hållbarhetsarbete

Stiftelsen arbetar sedan 2001 med en normbaserad granskning av de marknadsnoterade bolagen. Konkret betyder detta att stiftelsen granskar alla sina börsnoterade bolag utifrån FN Global Compacts 10 principer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. I tillägg till detta har stiftelsen sedan 2016 valt att exkludera börsbolag vars intäkter till mer än 50 % består av fossila bränslen. Dessutom exkluderar stiftelsen bolag som är involverade i kontroversiella vapen, klustervapen, biologiska vapen samt kärnvapen utanför icke-spridningsavtalet. Under 2019 stärktes hållbarhetsarbetet ytterligare. Stiftelsen valde då att ansluta sig till ISS- ESG tjänst för gemensam påverkan, så kallade pool engagement. Tillsammans med andra förvaltare bedriver stiftelsen gemensam påverkan mot börsbolag som inte lever upp till FN:s normer.

Vidare började stiftelsen också att under 2019 integrera hållbarhet vid urval av börsnoterade aktier. Under 2020 har stiftelsen beslutat om att uppdatera placeringspolicyn med avseende på hållbarhetsfrågor. I samband med detta har stiftelsen antagit en klimatstrategi för aktieförvaltningen som bland annat innebär en strävan att investera i bolag som ställer om sin verksamhet mot 2-gradersmålet såsom det är definierat i Parisavtalet.

Finansiell riskstyrning

Enligt riktlinjerna för stiftelsens kapitalförvaltning ska förmögenheten placeras i tillgångar som gynnar långsiktig real tillväxt av kapitalet samt ge en genomsnittligt god årlig avkastning. Stiftelsens styrelse fastställer årligen en normalportfölj, samt tillåtna avvikelser från den, som anger fördelningen mellan olika tillgångsslag. Placeringsdelegationen förvaltar stiftelsens värdepappersportfölj inom ramen för den beslutade normalportföljen. Vidare säkerställs riskspridningen genom att reglerna i placeringsföreskrifterna anger begränsningar för olika typer av placeringar i enskilda värdepapper samt för tillåtna emittenter. Vid investeringar i utländska värdepapper strävar stiftelsen efter att valutasäkra investeringen till nominellt belopp.

Utöver den ordinarie revisionen genomförs varje år en särskild granskning av kapitalförvaltningen. Den utförs av en oberoende part.

Enligt stadgarna får ursprungskapitalet inte förbrukas

För att mäta om stiftelsekapitalet har behållit sitt reala värde kan stiftelsekapitalet, uppräknat med förändringen av konsumentprisindex, ställas mot stiftelsens aktuella egna kapital.

Stiftelsekapital 1994-08-01
1 269 749 086 kronor

Förändring KPI, indextal (1980=100)

1994 juli	248,40
2020 dec	339,34

Realt, med månadsindex uppräknat, uppgick stiftelsekapitalet 2020-12-31 till 1 734 608 111 kronor.

Stiftelsekapital och värderegleringsfond uppgick 2020-12-31 till 5 028 594 443 kronor.

Beträffande nyttjande av kapitalvinster

Stiftelsen inkom 2009 till Länsstyrelsen med en begäran om att få använda kapitalvinster till forskningsanslag och fick medgivande till det. I samband med detta medgivande har dock stiftelsen ålagt sig att inte använda kapitalvinster på detta sätt om det medför att stiftelsens förmögenhet kommer att underskrida 150 procent av ett inflationsuppräknat stiftelsekapital. Länsstyrelsen har ansett en sådan restriktion ändamålsenlig. Under 2012 har stiftelsen åter frågat Länsstyrelsen om detta förfaringssätt och Länsstyrelsen har bekräftat att man inte invänder mot det.

Stiftelsen har under efterföljande år fortsatt att tillämpa denna princip. Stiftelsen har sett över den och kommit fram till att fortsätta att tillämpa den. Per 2020-12-31 uppgick 150 procent av ett inflationsuppräknat stiftelsekapital till 2 601 912 167 kronor. Stiftelsens egna kapital uppgick samtidigt till 5 206 588 014 kronor.

Bokfört resultat samt vinst- och kapitaldispositioner

Årets bokförda resultat blev 310 mnkr kronor. Nettot av realisationsvinster och realisationsförluster samt nedskrivningar och återförda nedskrivningar uppgår sammantaget till 220 mnkr.

Hösten 2019 beslutade styrelsen om 170 mnkr till 2020 års forskningsanslag. Tillsammans med stiftelsens kostnader om 20 mnkr blir det totalt 190 mnkr, vilket utgör de samlade utgifterna under året. Dessa bekostas till en del från intäkter av utdelningar, räntor och valutaterminer minus valutakursförluster. Resterrande, cirka 63 mnkr, tas från det fria egna kapitalet. Vid årets slut uppgår det fria egna kapitalet därmed till 178 mnkr.

Händelser efter bokslutsårets utgång

Per den sista februari 2021 var marknadsvärdet på stiftelsens finansiella tillgångar 7 379 mnkr. Den svagt negativa avkastningen under inledningen av året beror negativ avkastning i tillgångskategorin småbolag. Coronapandemin fortsätter att hålla världen i ett järngrepp, men det är svårt att idag bedöma hur det eventuellt påverkar stiftelsens värdepappersportfölj. Utdelningarna för 2021 förväntas bli något lägre än normalt men det påverkar inte stiftelsen i någon större utsträckning.

Skatter

Stiftelsen är begränsat skattskyldig eftersom dess ändamål är bidrag till forskning. För skattebefrielse ska enligt gällande praxis minst 80 procent av kapitalets avkastning, exklusive realisationsresultat, användas för stiftelsens ändamål. Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3 §) förutsätter att tre krav är uppfyllda: ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst och förmögenhet.

Resultaträkning

		2020-01-01	2019-01-01
Kr	Not	2020-12-31	2019-12-31
Stiftelsens intäkter			
Ränteintäkter mm		67 717 728	42 953 056
Aktieutdelningar		42 309 748	76 572 857
Övriga finansiella intäkter		428 458	610 741
Summa Stiftelsens intäkter		110 455 933	120 136 654
Stiftelsens kostnader			
Kapitalförvaltningskostnader		-5 458 815	-4 284 945
Personalkostnader	2	-11 305 015	-10 794 794
Administrationskostnader		-1 750 629	-2 394 145
Övriga kostnader		-1 255 684	-1 978 520
Summa Stiftelsens kostnader		-19 770 144	-19 452 403
Resultat före finansiella poster		90 685 790	100 684 251
Resultat från finansiella anläggningstillgångar			
Realisationsvinster/förluster	3	224 440 970	98 967 411
Värdereglering svenska aktier	5	-8 548 837	-7 215 560
Valutakursvinster/förluster		3 655 399	-16 716 762
Summa resultat från finansiella AT		219 547 533	75 035 089
Årets Resultat		310 233 323	175 719 340

Balansräkning

Kr	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktiecertifikat mm	4	270 000 000	395 109 538
Svenska aktier och andelar	5	1 334 849 157	1 352 857 669
Förlagslån, obligationer, alternativa invest.	6	3 024 308 372	2 612 901 200
Utländska aktier och andelar	7	553 307 028	552 925 737
		5 182 464 558	4 913 794 144
Summa anläggningstillgångar		5 182 464 558	4 913 794 144
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kortfristiga fordringar			
Övriga kortfristiga fordringar		165 430 560	262 963 012
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		8 208 641	10 277 883
		173 639 201	273 240 895
Kassa och bank			
Bank		38 457 005	62 058 788
		38 457 005	62 058 788
Summa omsättningstillgångar		212 096 206	335 299 683
SUMMA TILLGÅNGAR		5 394 560 764	5 249 093 828

Kr	Not	2020-12-31	2019-12-31
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		1 269 749 086	1 269 749 086
Värderegleringsfond		3 758 845 357	3 542 953 224
Summa bundet kapital		5 028 594 443	4 812 702 310
Fritt Eget Kapital			
Balanserat resultat		177 993 571	240 694 270
Summa fritt eget kapital		177 993 571	240 694 270
Summa eget kapital		5 206 588 014	5 053 396 580
Långfristiga skulder			
Beslutade anslag långfristiga		36 791 167	23 069 666
Summa långfristiga skulder		36 791 167	23 069 666
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		66 318	142 552
Beslutade, ej utbetalda anslag		147 935 500	170 189 333
Övriga kortfristiga skulder		560 988	429 293
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 618 777	1 866 404
Summa kortfristiga skulder		151 181 583	172 627 582
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		5 394 560 764	5 249 093 828

Förändring i eget kapital

	Bundet eget Kapital		Fritt eget Kapital	Totalt eget Kapital
	Stiftelse-kapital	Värdereglerings-fond	Balanserat resultat	
Ingående Balans	1 269 749 086	3 542 953 224	240 694 270	5 053 396 580
Årets resultat			310 233 323	310 233 323
Omf återföring/nedskrivningar		-8 548 837	8 548 837	0
Omf realisationsresultat		224 440 970	-224 440 970	0
Under året beviljade anslag			-161 657 001	-161 657 001
Återförda anslag			4 615 112	4 615 112
Utgående Balans	1 269 749 086	3 758 845 357	177 993 571	5 206 588 014

Av beviljade anslag för 2021 är ingenting utbetalt i december 2020.

Marknadsvärdet på det egna kapitalet per 2020-12-31 är 7 232 003 959 kr (2019-12-31 var det 6 446 137 575 kr).

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). För att ge en mer rättvisande bild är resultaträkningens uppställningsform anpassad till stiftelsens verksamhet.

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs.

Övriga fordringar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde enligt portföljmetoden. Vid större nedskrivningsbehov görs separat nedskrivning av enskilda innehav.

Obligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Huvudprincipen för värdering av onoterade bolag är att utgå ifrån senaste emissionskurs. Senaste emissionskurs får inte vara äldre än 3 år. Om så är fallet skall värdet styrkas genom extern värdering. Emissionerna kan vara riktade till både befintliga och nya aktieägare. Merparten av emissionerna i portföljen har varit till befintliga aktieägare.

Marknadsvärden för aktiekorgcertifikaten är värderat till T.R.A.M.-värde, dvs värdering enligt den formel som används vid förfall, eftersom stiftelsens policy är att behålla certifikaten till förfall. Stiftelsen har minskat risken i certifikaten genom handel med aktieterminer. Terminerna likvidavräknas dagligen. Då syftet är att säkra orealiserat resultat i aktiecertifikaten redovisas resultatet av terminerna samtidigt som aktiecertifikaten förfaller eller avyttras. Terminernas position redovisas i annat fall mot marknadsvärdet och minskar stiftelsens förmögenhet men påverkar inte resultatet innan förfall. Ett av certifikaten hade förfall i december de resterande under 2021. Därför har stiftelsen stängt ner terminerna i december. En procentuell andel har därför resultatförts 2020

Eget kapital

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital utgörs av stiftelsekapital (ursprungligt donationskapital) och värderegleringsfond som ej är tillgänglig för utdelning. Fritt eget kapital (disponibla medel) utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat. Den del av årets resultat som avser realisationsvinst/-förlust samt eventuell nedskrivning omförs mot bundet eget kapital. Resterande del av årets resultat redovisas som fritt eget kapital och är tillgänglig för utdelning.

I enlighet med Länsstyrelsens förhandsbesked 2012-12-27 kan en del av realisationsresultatet föras till fritt eget kapital. Resterande del av årets realisationsvinster/-förluster, samt eventuell nedskrivning/återläggning omförs till värderegleringsfonden under bundet eget kapital.

Not 2	Personalkostnader	2020	2019
	Medelantalet anställda		
	Antal anställda	5	4
	Varav män	2	2
	Antal i styrelsen	9	9
	Varav män	5	5
	Arvoden och andra ersättningar fördelad mellan styrelseledamöter m fl.		
	Löner	4 973 019	4 268 670
	Arvoden styrelsen	864 000	953 000
	Arvoden placeringsdelegationen	449 900	782 500
	Arvoden forskningsdelegationen	412 500	400 000
	Arvoden sakkunniga	146 397	319 947
	Reseutlägg	285 316	628 702
	Sociala avgifter	2 458 868	2 160 524
	Pensioner till anställda	1 579 754	1 090 146
	Pensioner till styrelsen	0	0
	Övriga personalkostnader	135 260	191 305
	Summa	11 305 015	10 794 794
Not 3	Realisationsvinster/förluster	2020	2019
	Vinster:		
	Aktier svenska noterade	34 920 572	190 746 612
	Aktier svenska onoterade	206 496 308	15 149 554
	Aktier utländska	73 276 192	52 119 747
	Obligationer o andelar	14 053 339	1 263 141
	Summa	357 572 846	259 279 054
	Förluster:		
	Aktier svenska noterade	-44 872 971	-28 298 684
	Aktier svenska onoterade	0	-45 407 737
	Fonder	-2 645 853	-3 652 474
	Obligationer och andelar	-10 332 839	-33 191 703
	Aktier utländska	0	-48 906 514
	Aktiecertifikat mm utländska	-9 660	-854 531
	Summa	-133 131 876	-160 311 642
	Summa realisationsvinster/-förluster	224 440 970	98 967 411

Not 4	Aktiecertifikat mm	2020	2019
	Ingående bokfört värde	395 109 538	395 109 538
	Investeringar	0	0
	Avyttringar	-125 109 538	0
	Utgående bokfört värde	270 000 000	395 109 538
	Marknadsvärde *)	506 301 028	693 758 011
	Position terminer	-162 442 041	-250 050 027
	Justerat marknadsvärde	343 858 987	443 707 984
	Under/Övervärde	73 858 987	48 598 446

*) Marknadsvärde är lika med beräknat T.R.A.M. värde.

*) Realisationsvärdet på balansdagen understiger T.R.A.M.-värdet med 8 651 945 (48 742 965) kr.

Not 5	Svenska aktier och andelar	2020	2019
	Ingående anskaffningsvärde	1 519 630 130	1 381 212 923
	Investeringar	175 418 278	592 325 445
	Avyttringar	-184 877 953	-453 908 237
	Utgående anskaffningsvärde	1 510 170 455	1 519 630 130
	Ingående nedskrivningar	-166 772 462	-159 556 901
	Återförda nedskrivningar	-8 548 837	-7 215 560
	Utgående nedskrivningar	-175 321 298	-166 772 462
	Utgående bokfört värde efter nedskrivningar	1 334 849 157	1 352 857 669
	Marknadsvärde	2 993 516 049	2 266 649 950
	Övervärde	1 658 666 892	913 792 281

Not 6	Förlagslån, obligationer, alternativa investeringar	2020	2019
	Ingående anskaffningsvärde	2 612 901 200	3 012 361 186
	Investeringar	931 345 610	949 052 514
	Avyttringar	-519 938 438	-1 348 512 500
	Utgående anskaffningsvärde	3 024 308 372	2 612 901 200
	Utgående bokfört värde efter nedskrivningar	3 024 308 372	2 612 901 200
	Marknadsvärde	3 384 408 035	2 954 907 295
	Övervärde	360 099 663	342 006 095
Not 7	Utländska aktier och andelar	2020	2019
	Ingående anskaffningsvärde	552 925 737	365 827 804
	Investeringar	381 291	541 451 619
	Avyttringar	0	-354 353 685
	Utgående anskaffningsvärde	553 307 028	552 925 737
	Marknadsvärde	486 097 432	618 200 244
	Under/Övervärde	-67 209 596	65 274 507
Not 8	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	2020	2019
	Ställda panter		
	Säkerheter för aktieterminer	0	10 610 000
	Eventalförpliktelser		
	Valutatermin USD 2018-2019	0	278 409 287
	Valutatermin USD 2019-2020	123 141 079	0
	Valutatermin GBP 2018-2019	0	115 622 701
	Valutatermin GBP 2019-2020	105 327 467	0
	Valutatermin EUR 2018-2019	0	710 146 305
	Valutatermin EUR 2019-2020	0	693 975 283
	Valutatermin EUR 2020-2021	805 072 938	
		1 033 541 484	1 088 007 271
	Investeringsåtaganden	790 769 404	776 191 706

Stockholm den 14 april 2021

Lars Haikola

Lars Haikola
Ordförande

Ann-Marie Ekengren

Ann-Marie Ekengren
Vice ordförande

Åke Gustafsson

Åke Gustafsson

Jenny Larsson

Jenny Larsson

Katarina Leppänen

Katarina Leppänen

Anders Ljunggren

Anders Ljunggren

Ilkka Henrik Mäkinen

Ilkka Henrik Mäkinen

Stefan Nyström

Stefan Nyström

Helena Sandberg

Helena Sandberg

Vår revisionsberättelse har avgivits den

Jens Karlsson

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Suzanne Messo

Suzanne Messo
Auktoriserad revisor

Årsredovisningen justeras med elektronisk signatur

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa, org.nr 802400-4155

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen för forskning inom områden med anknytning till Östersjöregionen och Östeuropa för år 2020.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den dag som framgår av vår digitala underskrift

Ernst & Young AB

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Suzanne Messo
Auktoriserad revisor

ÖSTERSJÖSTIFTELSEN

ostersjostiftelsen.se